

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ
Факультет іноземної філології

СУЧАСНІ ФІЛОЛОГІЧНІ І МЕТОДИЧНІ СТУДІЇ: ПРОБЛЕМАТИКА І ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали

II Міжнародної науково-практичної
конференції для науковців, викладачів,
учителів, здобувачів вищої освіти

20 квітня 2023 року

<i>Мішкурова Ірина, Жукова Анна</i> Особливості формування лідерської компетенції у курсантів військових закладів освіти та здобувачів освіти цивільних закладів освіти на заняттях з іноземної мови.....	127
<i>Пивовар Юлія</i> Sprache als Schlüssel zur Integration der ukrainischen Flüchtlingskinder an Berner Schulen.....	129
<i>Риженко Марина, Анісенко Олена</i> Teaching English to Students of the Philological Department.....	132
<i>Руда Наталія, Жукова Катерина</i> Проблеми навчання синтаксису при вивченні граматики китайської мови....	134
<i>Ситнікова Валентина</i> Оцінювання рівня сформованості англомовної граматичної компетентності в умовах дистанційного навчання.....	136
<i>Скразловська Ірина, Алібекіроглу Сертан</i> Значущість навчальної дисципліни «Міжкультурна комунікація» для професійної підготовки філологів-сходознавців.....	139
<i>Тучина Наталія, Красовицька Лада</i> Удосконалення практичної підготовки майбутніх вчителів англійської мови.....	143
<i>Українська Ольга</i> Навчання майбутніх викладачів англійської та французької мов адаптування автентичних текстів для контролю читання.....	146
<i>Холодняк Олена, Васильєва Марина</i> Methods of Analysis in Formation of Foreign Language Communicative Competence of Applicants of the First (Bachelor's) Level of Higher Education..	148
<i>Чехратова Олена</i> The Role of Artificial Intelligence in Language Learning.....	151
<i>Чухно Олена, Шумакова Ольга</i> Принципи розвитку емоційного інтелекту учнів основної школи під час навчання діалогічного мовлення.....	153

Список використаних джерел

- Казанішена, Н. В. (2009). Педагогічна практика як складова процесу підготовки майбутнього вчителя початкової школи до екологічного виховання учнів. *Науковий збірник Уманського державного педагогічного університету*, 30, 25–34.
- Козій, М. К. (2001). *Психолого-педагогічні умови удосконалення педагогічної практики*: методичний посібник. Київ: видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова.
- Кравець, Л. М. (2015). Педагогічна практика як чинник професійного становлення майбутнього вчителя. *Педагогічні науки*, 55, 80–86.
- Степанишин, Б. І. (1995). Стратегія і тактика педагогічної практики українців. *Дивослово*, 7, 37–40.

НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВ АДАПТУВАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ТЕКСТІВ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЧИТАННЯ

Ольга УКРАЇНСЬКА

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди,
Україна

Перевірка рівня сформованості компетентності у читанні передбачає обробку тексту тестованим без сторонньої допомоги. Безумовно, використання іншомовних автентичних текстів має свої переваги, оскільки надає учням зразки реального мовлення, однак навіть при наявності безлічі доступних матеріалів не завжди вдається підібрати текст, що на 100% відповідатиме програмним вимогам, і створити на його основі якісне контрольне завдання. Тому для ефективної організації відповідного контролю важливим є визначити теоретичні основи підготовки майбутніх викладачів іноземної мови добирати такі тексти, що відповідають цільовому рівню мовної підготовки їхніх учнів.

Перш за все, майбутні викладачі мають усвідомити, що складність тексту для читання визначається а) *кількісними параметрами*: довжина слів, їх повторюваність у тексті, частотність їх використання у реальному житті, довжина речень, довжина тексту, зв'язність тексту; та б) *якісними параметрами*: тематика, природа тексту, його тип, його стиль, лексико-граматична наповненість, складність речень, зрозумілість тексту (див. наприклад, Fulcher, 1997). Тобто коли вони відбирають текст для створення завдання для контролю читання, згадані параметри мають відповідати програмним вимогам цільового етапу навчання. Окрім цього, для забезпечення зовнішньої валідності тесту майбутні розробники мають дотримуватися технічних вимог до оформлення тексту, що використовується для контролю читання: розмір та колір шрифту, міжрядковий інтервал, вирівнювання тексту, абзацний відступ, розташування тексту на сторінці, відсутність наочності. Для укладання завдання з читання важливим є щільність ідей у тексті, тобто велика

кількість інформаційних блоків, що дозволяє створити якісні запитання до тексту та правдоподібні дистрактори.

Під *адаптуванням* розуміємо методичну обробку автентичного тексту, з метою його узгодження з рівнем володіння іноземною мовою учнів та програмними вимогами, що забезпечить об'єктивність перевірки читання та сприятиме підвищенню мотивації тестованих до сприйняття інформації. *Причинами адаптування* виступають: надмірна довжина тексту або речень, складна лексика або граматичні конструкції, наявність надмірної другорядної інформації, культурні особливості, не включені до програми (Javourey-Drevet, 2021). Звідси виділяють *кількісні* (видалення, скорочення речень, словосполучень, слів або, навпаки, їх додавання) та *якісні* (спрощення тексту на лексичному, синтаксичному, граматичному рівні) *методи адаптації текстів* (Nikolayeva, 2019). Спираючись на вимоги до текстів у ЗНО, допускаємо 5% незнайомої лексики у тексті за умови, якщо запитання не будується на цих словах, окрім випадку, коли слід здогадатися про значення слова за контекстом. Важливо нагадувати студентам, що завдання для контролю читання не передбачають підготовчого етапу (*pre-reading stage*), коли викладач може пояснити незнайомі слова. Чим нижчий рівень учнів, тим вища ступінь адаптування тексту для них. Однак, часто студенти вдаються до надмірного спрощення тексту без вагомості на то причини, оскільки забувають, що читач має докласти певних зусиль для обробки сприймаємої інформації.

Отже, пропонуємо майбутнім викладачам дотримуватися таких *етапів адаптування текстів*: 1) підготовчий етап: прочитати текст, визначитися з можливістю укладання низки запитань до нього певного формату, встановити рівень його складності з опорою на програмні вимоги, встановити необхідність його адаптування; 2) етап редагування: позначити в тексті інформаційні блоки, до яких планується надати запитання; у разі потреби скоротити текст за рахунок надмірних власних назв, числівників або другорядної інформації, складні речення поділити на два простіших, замінити складні або не стандартні граматичні конструкції, перевіривши рівень лексики, наприклад, за допомогою *VocabProfile*, замінити складні слова еквівалентами нижчого рівня; прочитати адаптований текст з метою перевірки його змістовності, зв'язності, за можливості дати його прочитати іншій особі; у разі потреби змінити назву тексту або додати якщо її немає; 3) етап оформлення: відформувати текст згідно до наданих вимог до оформлення, скопіювати його в окремий файл.

Рекомендуємо спочатку майбутнім викладачам вправлятися в адаптуванні автентичного тексту за вибором викладача, а потім вже тексту за власним вибором з автентичних джерел за виключенням навчальних. Для цього студентам надається приклад адаптування тексту, покрокові інструкції і список контрольних запитань.

Виконання завдання передбачає наявність оригіналу тексту з посиланням на джерело, його адаптований варіант із поясненнями та виділеними зміненими частинами, заповнена форма з характеристиками тексту, запропонований формат завдання з читання.

Загалом процес та ступінь адаптування тексту для укладання контрольного завдання з читання відрізняється від адаптування художніх текстів або адаптування автентичних текстів для навчання іноземної мови. Нами запропоновано етапи адаптування майбутніми викладачами англійської та французької мов автентичних текстів з метою використання їх для контролю читання та описано процедуру відповідного їх навчання.

Список використаних джерел

- Fulcher, G. (1997). Text difficulty and accessibility: reading formulae and expert judgement. *System*, 25(4), 497-513.
- Javourey-Drevet, L. (2021). *La simplification de textes comme outil pour améliorer la fluidité et la compréhension de lecture chez les enfants à l'école primaire*. Thèse de doctorat. Marseille : Aix- Marseille Université.
- Nikolayeva, L. (2019). Adapting a text for testing purposes: approach to academic reading and writing assessment design in the Arab world. *Theory and practice in language studies*, 9(2), 204-211.

METHODS OF ANALYSIS IN FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF APPLICANTS OF THE FIRST (BACHELOR'S) LEVEL OF HIGHER EDUCATION

Olena KHOLODNIAK

H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ukraine
Mykolas Romeris University, Lithuania

Maryna VASYLIEVA

H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ukraine

The confident path of Ukraine to the European environment causes a number of transformational processes in the political, economic, scientific, cultural and educational environments, which demonstrate the demand of various fields specialists who possess foreign language communicative competence.

Such competence synthesizes not only the deep knowledge of a foreign language, but also the ability of an individual to gain experience in the effective use of a foreign language in various professional situations, taking into account the special linguistic, sociocultural and moral norms of foreign language communication.

In the Action Plan for the creation of the Common European Indicator of leading competences, communicative competence involves subjecting statements to certain grammatical rules, the ability to use language in the process of communication for enrichment and socio-cultural self-development (The European Indicator of Language Competence, 2002).

Foreign language communicative competence is systemic. According to the personal approach, this competence synthesizes other communicative competences, involves the readiness of a person to engage in communicative activity in various situations, appropriate emotional and volitional regulation, development of basic communication skills, and motivation to communicate in a foreign language. We agree with the position of scientist S. Nikolayeva that foreign language